

1. Pääkatu

<https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/paakatu/>

Pääkatu on seudullista ja kaupungin osa-alueiden välistä liikennettä palveleva katu. Pääkatu on varustettu pääasiassa tasoliittymän ja nopeusrajoitus on 40–70 km/h. Kaistoja on enemmän kuin yksi suuntaansa ja eri suunnat erotetaan yleensä keskikaistalla. Pyörätie toteutetaan omassa tasossa tai jalankulusta rakenteellisesti (vähintään kiviraidalla) eroteltuna molemmin puolin katua. Katutilan ratkaisulla ja materiaaleilla tuetaan pääkadun tunnistettavuutta ja yhtenäisyyttä koko kadun matkalta.

Tilantarve

Mitoitusajoneuvona käytetään moduuliajoneuvoa, jonka suurin sallittu pituus on 25,25 m ja leveys 2,6 m.

Ajorata

- Ajokaistan leveys 3,5m...3,75 m
- Ajokaistan rajautuessa molemmin puolin reunakiveen leveys 4,0...4,5 m.
- Kääntymiskaistan leveys 3,0 m.
- Päällyste AB 22, SMA 16

Jalkakäytävä

- Jalankulkualueet 2,5 m
- Jalankulun ja pyöräilyn risteäminen hoidetaan eritasojärjestelyin, valo-ohjauksella tai keskikorokkeellisella (min. 2,5m) suojatiellä.
- Jalankulku erotetaan ajoradasta min. 3m:n istutettavalla erotuskaistalla tai 1m:n kivetetyllä kaistalla, jos pyöräilyalue ei sijaitse ajoradan ja jalankulun välissä.
- Päällyste AB 22, SMA 8

Pyöräily

Yksisuuntaiset pyörätiet: tiheässä kaupunkimaisessa katuverkossa käytetään enimmäkseen yksisuuntaisia pyöräliikenteen järjestelyjä. Ne ovat tilatehokkaita ja loogisia muille liikkujille. Monin paikoin käytettävissä oleva katutila ei riitä toimiviin kaksisuuntaisiin pyörätiejärjestelyihin esimerkiksi risteyksissä.

- [Pyörätie kolmitasoratkaisu](#): Laadukkaita pyöräliikenteen ratkaisuja pääkadulla. Jalankulun ja pyöräliikenteen sekä moottoriajoneuvoliikenteen välissä on reunakivellä

toteutettu korkoero. Pyörätien leveys on 2,2–2,5 m. Baanan leveys 2,5 m.

- [Pyörätie jalkakäytävän tasossa](#): Pyörätie erotellaan moottoriajoneuvojen käyttämästä ajoradasta rakenteellisesti reunakivellä. Pyörätien leveys on 1,5-2,2 m pyöräilymääristä riippuen. Baanan leveys 2,2 m.
- [Pyörätie ajoradalla, pyöräkaista](#): vain yksisuuntaisen pyöräliikenteen järjestely. Erotellaan muusta liikenteestä tiemerkinnoin tai ajoradan tasossa olevalla reunakivellä. Leveys pääreiteillä on 1,75 m. Käytön mukaan pyöräkaistan leveys voi olla 1,5–2,0 m. Baanan leveys on 2,0 m. Jos pysäköintiä vieressä, niin pysäköidyn auton ja pyöräkaistan väliin jäävä ovenavaustilan leveys 0,75 m.
- Yleistä: Pyörätielle ei sijoiteta mitään fyysisiä esteitä. Valaisinpylväät, liikennemerkit ja liikennevalotolpat tulee sijoittaa erotuskaistalle joko pyörätien ja ajoradan tai pyörätien ja jalkakäytävän väliin.

Kaksisuuntaiset pyörätiet: kaksisuuntaiset pyörätiet soveltuvat paremmin esikaupunkialueelle. Kaksisuuntaisen liikenteen haasteena ovat risteyskohdat. Kattavat ja laadukkaat kaksisuuntaiset järjestelyt helpottavat pyöräilijän reitinvalintaa, mikäli kaksisuuntaiset järjestelyt ovat kadun kummallakin puolella.

- [Pyörätie kolmitasoratkaisu](#): ratkaisua käytetään etenkin vilkkaassa jalankulkuympäristössä. Kaksisuuntaisen pyörätien perusleveys pääreiteillä on 3,0–4,0 m pyöräliikenteen määrän mukaan. Baanan leveys on 4,0 m.
- [Pyörätie samassa jalkakäytävän tasossa](#): Pyöräliikenne ja jalankulun erottelu rakenteellisesti tai tiemerkinnoilla, kiviraidalla tai materiaalierolla tai näiden yhdistelmällä. Pyörätien leveys: pääreiteillä on 2,5–3,0 m pyöräliikenteen määrän mukaan. Baanan leveys 4,0 m. Muilla kuin pääreiteillä voi leveys perustellusti olla 2,25 m
- Yleistä: Kaksisuuntaisen pyörätien ja ajoradan väliin tulee aina vähintään lumi- ja liikennemerkitilana toimiva erotuskaista. Leveys on vähintään 1,0 m ja siitä ylöspäin tarvittavan lumitilan mukaan.

Keskikaista

- Keskikaistan suositeltava leveys on 5,5 m, jolloin samalle katutilanosalle mahtuu kääntymiskaista ja suojatiekoroke.
- Suojatiekorokkeen leveys ? 2,5 m.

Raitiovaunu, rata-alueen leveys suoralla (mitat koskevat nykytyyppisiä raitioiteitä)

- Raitiovaunu, rata-alueen leveys suoralla (mitat koskevat nykytyyppisiä raitiotieitä)
- 2-raiteinen eroteltu raitiotie keskellä katua 8,0 m
- 2-raiteinen raitiovaunukaista keskellä katua 6,4 m
- 1-raiteinen eroteltu raitiotie keskellä katua 5,0 m
- 1-raiteinen raitiovaunukaista keskellä katua 3,4 m

Visuaaliset vaatimukset

Puuttuu

Ristiriidat:

Nykyisten ohjeiden kuvissa keskenään ristiriitoja tekstin kanssa ja keskenään

Kuvat

Image not found or type unknown

Pääkatu

2-raiteinen raitiotie + kaksisuuntaiset pyörätiet

Image not found or type unknown

Pääkatu

yksisuuntainen pyöräily omassa tasossa

Image not found or type unknown

Pääkatu

yksisuuntaiset pyörätiet + keskikaista

Lisätiedot ja -lähteet

- Helsingin kaupunki, Katutilan mitoitus, Suunnitteluohjeet Helsingin kaupungille 05/2014
- Helsingin katutila - ohjeita ja esimerkkejä
- Tyyppiratkaisukortit : T1.1.2 ja T1.1.3 Pääkatu, tyyppiratkaisut
- [Helsingin pyöräliikenteen suunnitteluohje 2016](#)

Katso myös

[Katupuut ja raitioliikenne, mitoitusohje](#), [Kiertoliittymä](#), [2. Alueellinen kokoojakatu](#), [Erotus- ja keskikaistat sekä keskikorokkeet](#)

Hakusanat

[ajorata](#), [jalkakäytävä](#), [pyörätie](#), [keskikaista](#), [raitiovaunu](#), [pääkatu](#), [katu](#)